

K U W O L N E J P O L S C E

BIULETYN CODZIENNY ARMII POLSKIEJ NA WSCHODZIE

WYDAJE: WYDZIAŁ INFORMACJI I OŚWIATY DTWA A. P. NA WSCHODZIE

Nr. 368

Sobota, dnia 18 września 1943 roku

Trzy grupy wojsk sojuszniczych NAWIĄZAŁY ŁĄCZNOŚĆ NA FRONCIE WŁOSKIM

Londyn, 17. IX. Dzisiejsze wiadomości z frontu włoskiego podają, że V armia amerykańska wbiła klin w stanowiska niemieckie pod Salerno i zajęła po nownie miasto Albanella, położone w odległości 15 km od wybrzeża. V armia nawiązała łączność z posuwającą się z południa VIII armią brytyjską. Patrole amerykańskie posunęły się na południe i na połowie drogi między Sapri a Agropoli / około 35 km na południe od portu w Salerno / połączyły się z wysuniętymi oddziałami VIII armii. Dla nawiązania łączności z wojskami amerykańskimi, walczącymi pod Salerno, wojska gen. Montgomery przebyły w ciągu 13 dni drogę 320 km. Jednocześnie prawe skrzydło VIII armii brytyjskiej połączyło się z wojskami sojuszniczymi, które, idąc na zachód z Taranto, zajęły Bari i Altamura. Po tygodniu zaciętych walk przyczółek, zajmowany przez wojska amerykańskie pod Salerno, został wzmocniony. Na północnym odcinku frontu Amerykanie zdobyli miasto Montecorvino, położone w odległości 18 km na pñ.wschód od Salerno. Dzisiejszy komunikat kwatery głównej sprzymierzonych stwierdza, że wysiłki niemieckie, zmierzające do likwidacji przyczółka sprzymierzonych, osłabły. Wczoraj odparto trzy natarcia niemieckie i wzięto do niewoli wielu jeńców. Lotnictwo sojusznicze bombardowało ciężko drogi, koleje, mosty i kolumny n-pla w rejonie Neapolu i Salerno. W ciągu dwóch ostatnich dni samoloty sojusznicze różnych typów odbyły około 5 tys. lotów bojowych i zrzuciły ładunek 2 mil. 400 tys. kg bomb. Bombowce z baz na Środkowym Wschodzie dokonali wczoraj ciężkiego nalotu na ważny węzeł kolejowy Potenza, położony między Salerno a Taranto. Opór lotnictwa niemieckiego był b. słaby. W ciągu ostatniej doby zestrzelono 1 samolot niemiecki, sprzymierzonym stracili w swych rozległych działaniach 2 aparaty.

Londyn, 17. IX. Wieczorne doniesienia z Włoch stwierdzają, że Niemcy zaczęli wycofywać się z południowego odcinka frontu pod Salerno. Korespondenci wojenni donoszą, że dowództwo niemieckie koncentruje swe siły do decydującej bitwy o Neapol, która posiadać będzie również doniosłe znaczenie dla obrony Rzymu.

Sprzymierzeni zajęli

TRZY WYSPIY NA MORZU EGJEJSKIM

Londyn, 17. IX. Dzisiejsze wieczorne dzienniki londyńskie przyniosły wiadomość, że siły zbrojne sprzymierzonych zajęły wyspy Kos i Leros na Dodekanezie oraz wyspę Samos na morzu Egejskim. Kos jest drugą co do wielkości wyspą Dodekanezu po wyspie Rhodos.

SYTUACJA WATYKANU

Londyn, 17. IX. Kurier dyplomatyczny, który przybył samolotem z Rzymu do Szwajcarii, stwierdził, że Niemcy odcięli od świata Watykan. Oddziały niemieckie odczyły radiostację watykańską. W Rzymie Niemcy rabują kościoły. Organizacje podziemne w pñ. Włoszech stwierdziły, że praktycznie Papiież jest więźniem niemieckim i wezwwały Włochów do walki przeciwko Niemcom dla oswobodzenia Ojca Świętego. Stosunki między Papiieżem a Niemcami zaostrzyły się szczególnie z chwilą, gdy Ojciec Święty wystoso-

wał do marsz. Kesselringa protest przeciwko wydanemu przez niego zarządzeniu zakazującemu ludności uczestniczenia w nabożeństwach w bazylice Św. Piotra.

Polski okręt podwodny

ODPROWADZIŁ DO PORTU OKRĘTY WŁOSKIE

Londyn, 17. IX. Dowódca polskiego okrętu podwodnego przyjął kapitulację włoskiego okrętu podwodnego. Okręt polski znajdował się na patrolu i przejął sygnały, nadawane przez Włochów. Polski okręt odprowadził włoski okręt podwodny oraz kilka włoskich statków handlowych do jednego z portów sojuszniczych.

Londyn, 17. IX. Do portu na Malcie przybyło 10 włoskich okrętów podwodnych a dzisiaj przybyć ma dalszych 6.

W ŚRODKOWYCH I POŁNOCNYCH WŁOSZACH

Londyn, 17. IX. Znaczna część środkowych Włoch znajduje się w rękach włoskich, w tym cała Toskania oraz część prowincji Latio i Abruzzo. W pñ. części kraju Włosi zajmują Bolonię,

Como i Weronę. W Mediolanie, Turynie i Genui robotnicy chwycili za broń i walczą przeciwko Niemcom. W Mediolanie ogniem z karabinów maszynowych ostrzeliwano samochody niemieckie. W tym samym mieście partia antyfaszystowska wydała odezwę, wzywającą ludność do czynnej walki z Niemcami. Walka będzie trudna - brzmi odezwa - ale zmyje ona wstyd naszych ostatnich 20-u lat.

PARTYZANCI JUGOSŁOWIAŃSCY WALCZĄ

Londyn, 17. IX. Radio węgierskie donosi, że quislingowskie wojska chorwackie, które chciały przedostać się do Suszaku i Fiume, zaatakowane zostały przez partyzantów jugosłowiańskich. Oddziały patriotów jugosłowiańskich osaczyły miasto Ogulin na drodze z wybrzeża do Zagrzebia. 40-kilometrowy odcinek linii kolejowej, prowadzącej z wybrzeża adriatyckiego do Zagrzebia, znajduje się w rękach partyzantów. Jedną z dywizyj włoskich przyłączyła się do jugosłowiańskich oddziałów bojowych i walczy jako "brygada Garibaldi".

Lotnictwo z baz brytyjskich WSPÓŁDZIAŁA W BITWIE O WŁOCHY

Londyn, 17. IX. Lotnictwo, działające z baz w W. Brytanii, wzięło ubiegłej nocy udział w bitwie o Włochy, bombardując połączenia kolejowe między Włochami a Francją. Silne eskadry brytyjskie dokonały ciężkiego nalotu na stację Modane w pobliżu granicy włoskiej, 4-silnikowe Lancasterzy zbombardowały wiadukt koło St. Raphael. Linia kolejowa, przechodząca przez Modane, stanowi główne połączenie Francji z Włochami poza linią, biegnącą wzdłuż Riwieri.

Londyn, 17. IX. Nocy dzisiejszej bombowce brytyjskie typu Mosquito dokonały nalotu na Berlin. Wczoraj bombowce brytyjskie i amerykańskie przeprowadzały rozległe działania nad Francją, bombardując doki, stocznie, żeglugę, lotniska oraz obiekty przemysłowe i komunikacyjne. Zestrzelono 31 myśliwców niemieckich, do baz nie powróciło 13 bombowców i 3 myśliwce.

ODWRÓT NIEMIECKI W ROSJI

Londyn, 17. IX. Wojska niemieckie cofają się na 1000-kilometrowym froncie od Briańska do Noworosyjska. Na Kubaniu oddziały niemieckie, które wyparte zostały z Noworosyjska, wycofują się do małego portu Anapa, położonego o 30 km na półn. zachód. Samoloty rozpoznawcze stwierdziły wielki ruch w portach na Krymie. Na półn. zachód od Charkowa odparte zostało silne przeciwuderzenie niemieckie w

rejonie Połtawy. Rosjanie zbliżają się do Krasnograda, węzła kolejowego, leżącego na przecięciu linii Charków - Dniepropietrowsk i Kijów - Zagłębie Donieckie. Niemcy wycofują się w kierunku Łuku Dniepru i miasta Melitopol nad morzem Azowskim. Na froncie Kijowa czołowe oddziały sowieckie znajdują się w odległości 80 km od stolicy Ukrainy. Między Kijowem a Briańskiem oddziały sowieckie, które sforsowały Desnę i zajęły Nowgorod Siewierski, posuwają się w kierunku Homla, kluczowego punktu komunikacji między Smoleńskiem a Kijowem.

Londyn, 17. IX. Wieczorny komunikat z Moskwy doniósł, że wojska sowieckie, posuwające się wzdłuż wybrzeży morza Azowskiego, zajęły port Berdiańsk, położony w odległości 80 km na półd. zachód od Mariupola.

SPRZYMIERZENIO 2 KM OD LAE

Londyn, 17. IX. Komunikat kwatery głównej sprzymierzonych na półd. zachodnim Pacyfiku doniósł dzisiaj, że wojska amerykańskie i brytyjskie zajęły port Malanang, położony w odległości niespełna 2 km od głównej bazy japońskiej Lae. W czasie nalotu na port Wevac zestrzelono 48 samolotów japońskich.

Z ostatniej chwili

M O W A R O O S E V E L T A

Londyn, 18. IX. Prezydent Roosevelt wygłosił na kongresie Stanów Zjedn. mowę, w której oświadczył m.in.: Naszym obecnym celem jest utworzenie baz lotniczych, dzięki którym całe południowe i wschodnie Niemcy znajdą się w zasięgu lotnictwa sprzymierzonych. Damy poznać tym obszarom nieciekłą niszcycielską wojnę tak, jak poznały ją zachodnie Niemcy. Hitler, budując swą "twierdzę europejską" zapomniał pokryć ją dachem. Kampanie w półn. Afryce, na Sycylii i we Włoszech w połączeniu z działaniami lotniczymi na Zachodzie, stanowią wydatną pomoc dla ofensywy sowieckiej. Niemce znaczenie dla frontu wschodniego ma też okoliczność, że zmuszamy Niemców do utrzymywania wielu dywizyj na Bałkanach, w półd. Francji i nad kanałem La Manche. Pokażemy Hitlerowi, gdzie są słabe punkty jego "niezwyciężonej twierdzy". Musimy być pewni, że zgromadziliśmy na wyspach brytyjskich siły dostateczne do uderzenia nie tylko w jednym punkcie, ale jednocześnie w wielu kierunkach i to siły lepiej uzbrojone i wyposażone niż n-pl. Roosevelt stwierdził, że w ciągu pierwszych 8 miesięcy b.r. wyprodukowano w Ameryce 52 tys. samolotów, 23 tys. czołgów, 40 tys. dział i 4 mil. sztuk broni ręcznej.